

Hlína jako materiál pro stavbu

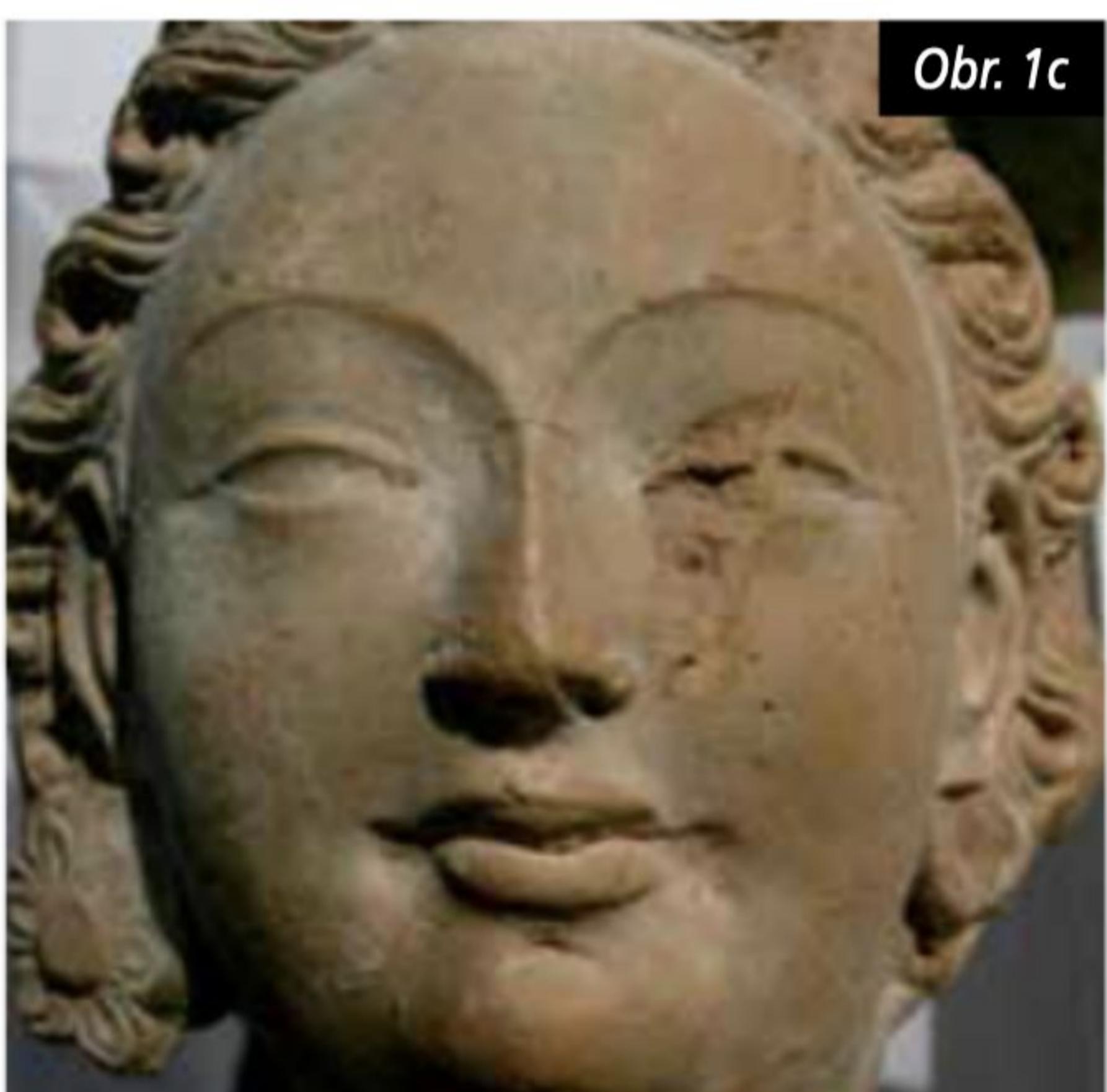
Hlína je přírodní a univerzální materiál, který lze použít pro stavební účely, včetně cihel, dlaždic, bloků nebo panelů a také míchat s jinými materiály pro malty, omítky nebo nátěry. Jako stavební materiál má nepálená hlína mnoho výhod, které při správném návrhu a provedení vysoce převažují její nevýhody. Hliněné stavby vytvářejí estetickou a kulturní hodnotu, odrážejí místní tradice a architektonické styly a jako takové jsou významnou a udržitelnou alternativou v současnosti.

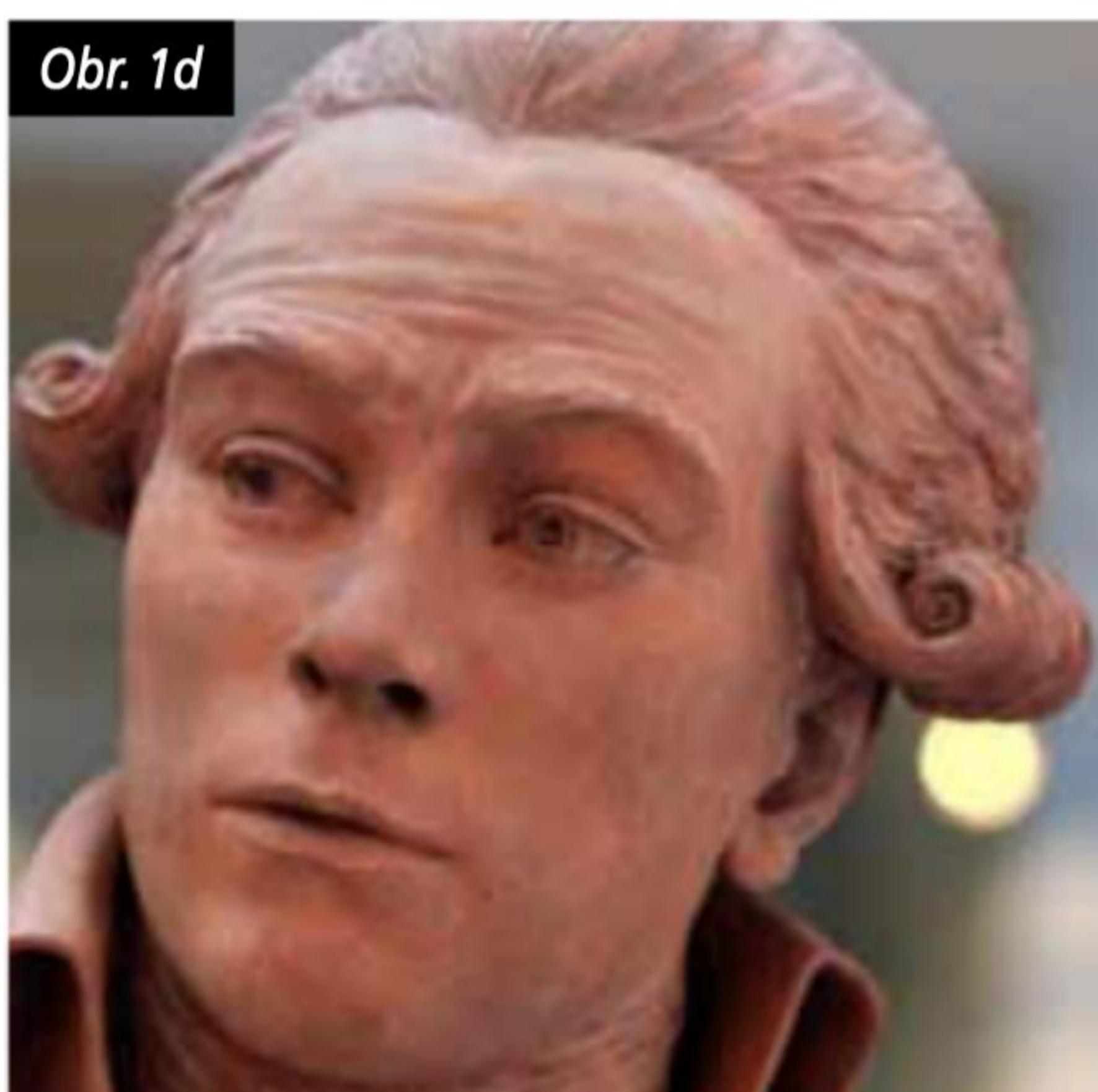
Obr. 1a

Obr. 1b

Obr. 1c

Obr. 1d

Obr. 1) Hlina jako stavební materiál pro hnizda formoských termitů (*Coptotermes formosanus*) (a) nebo vousatých včel bahenních (*Anthophora abrupta*) v USA (b). Hlina je také hojný materiál pro sochařskou tvorbu, jako např. hlava Bódhisattvy z vysušené hlíny z Tumšúku z čínského Sin-tiangu ze 4.–5. století (c) nebo terakotová busta Maximiliena Robespierre z Francie z 18. století (d) Zdroj: Wikipedie

Obr. 2a

Obr. 2b

Obr. 2) Hliněná architektura je jednou z nejstarších a nejrozšířenějších forem stavitelství v lidské historii a je používána dodnes. Bílý chrám Zikkurat v Uruku v Iráku z 3500 př. n. l. (a) Čínská strážní věž v Dunhuangu z doby dynastie Han 202 př. n. l. – 220 n. l. (b) Minaret Kharanaq v Íránu z dynastie Seldžuků z 11.–12. stol. n. l. (c) Misijní kostel San Francisco de Asís v Novém Mexiku v USA z konce 18. a začátku 19. stol. (d)

Hlína jako prastarý udržitelný stavební přírodní materiál

Hlina je jedním z nejstarších přírodních stavebních materiálů v historii lidstva. Kromě výroby cihel, dlaždic, keramiky nebo omítok používá se též k vytváření soch nebo reliéfů na stavbách. Hliněné omítky jsou vhodné hlavně pro vnitřní, ale dají se použít i pro vnější povrchy staveb. Hliněné barvy jsou vhodné pro přírodní a barevné nátěry, které se hodí i pro dekoraci interiérů.

Hlina je energeticky úsporná, reaguje na klimatické podmínky, dokáže akumulovat teplo a pomalu ho uvolňovat, čímž vytváří příjemnou teplotu v interiéru. Hlina také reguluje vlhkost, pohlcuje škodliviny a zlepšuje kvalitu vzduchu. Hlina je biologicky odbouratelná a netoxická, nevypouští žádné škodlivé látky ani plyny. Hliněné stavby lze bezpečně zlikvidovat, aniž by se poškodilo životní prostředí.

Z hlediska estetiky je hlina kulturně rozmanitá. Lze ji barvit, strukturovat nebo vzorovat a vytvářet z ní různé styly a výrazy. V hlíně můžeme nalézt odraz místních tradic a dědictví různých kultur a regionů, slouží nejen jako přírodní stavební materiál, který se používá po tisíciletí, ale je také stále aktuální i v moderním světě. Nabízí udržitelnou a zdravou alternativu ke konvenčním materiálům, které spotřebovávají více zdrojů a vytvářejí více odpadu. Hlina nás spojuje s přírodou a naší historií a zároveň nám poskytuje pohodlí a krásu. (Obr. 1)

Hliněná architektura z pohledu archeologie a antropologie

Hliněná architektura je jednou z nejstarších a nejrozšířenějších forem stavitelství v lidské historii. Ten-to dostupný, levný a snadno opracovatelný materiál umožňuje vytvářet různé typy konstrukcí od jednoduchých přibytků až po monumentální stavby.

Archeologie a antropologie se studiem hliněné architektury zabývají z různých úhlů pohledu. Archeologie zkoumá hliněné stavby jako materiální důkazy minulých civilizací, jejich technologií, ekonomie, politiky a kultury. Antropologie se zamě-

Obr. 2c

Zdroj: Wikipedie